

GÖTATRUPPANGAREN

Pris 10 kr

1978

Ett minnesvärt ögonblick i regementets högvaktshistoria. Kapten Sörmans avgående och kapten Antonssons pågående vakt på yttre borggården den 14 juli 1977 på prinsessan Victorias födelsedag.

GÖTATRÄNGAREN

Organ för Kungl Göta Trängregementets kamratföreningar i Skövde och Göteborg
Adress: T2, 541 01 Skövde Tel 0500-650 00 Postgiro 9 58 82-7
Redaktör och ansvarig utgivare: Kapten BENGTT ÖMAN

REGEMENTSCHEFEN

Under det gångna året har vi vid ett flertal tillfällen genom massmedia blivit påmind om det besvärliga ekonomiska läge som vårt land befinner sig i. Meddelanden om driftsinskränkningar, permitteringar och nedläggningar har varit vanliga i nyhetsprogrammen.

Det är självklart att statens besvärliga situation även har satt sina spår på T 2. Det mest iögonfallande ingreppet i den planerade verksamheten är den kraftiga nerdragningen av repetitionsövningsverksamheten. Beskrningar som det senaste året gjorts på detta område representerar för T 2:s del en kostnadsminskning på c:a 2 mkr. För det kommande året beräknas ungefär motsvaran-

de summor komma att sparas genom senareläggning av repetitionsövningar. Den nedgång av kvaliteten på krigsförbanden, som är en följd av de inställda övningarna, har varit nödvändig att ta för att åstadkomma en förbättring av den ekonomiska balansen.

Tyvärre har det emellertid icke räckt med detta ingrepp i ekonomin. För att inom regementets ram komma i balans har det varit nödvändigt med "småsparande" inom många områden. Exempelvis har det varit nödvändigt att begränsa antalet befäl som medverkat i de större tillämpade övningarna. Likaså har begränsningar måst göras i fråga om utnyttjande av våra fordon - kortare körsträckor, färre fordon, mindre antal terrängbilar.

Även på en rad andra områden har begränsningar av tidigare verksamhet måst ske.

Det finns all anledning att förmoda att den ekonomiska åtstramning som skett de senaste åren kommer att fortsätta och att det blir nödvändigt att vi inrättar oss att driva vardagsverksamheten inom ramen för en lägre ekonomisk nivå, än vad som tidigare gällde.

Framför oss har vi på T 2 ett verksamhetsår som i väsentliga delar kommer att vara präglad av att vi kommer att vara ålagda att genomföra försök med en ny krigsorganisation.

Dessa försök har på sjukvårdsområdet genomförts redan under innevarande år. Försöken kommer nu att vidgas och omfatta även övriga verksamhetsgrenar inom ett trängregemente.

Det är inte bara organisationen som skall prövas. Även ny materiel kommer att tillföras.

Som exempel på detta kan nämnas att bandvagnar kommer att ställas till förfogande för att prövas på några ställen i organisationen.

Jag vill också utnyttja detta tillfälle att tacka alla som varit engagerade i grundutbildningen det här året.

Det gäller befäl i alla nivåer och värnpliktiga som tillsammans åstadkommit ett resultat som vi alla hoppas skall motsvara de krav som det i dag är rimligt att ställa på militär grundutbildning.

Till sist ett särskilt tack till alla dem som medverkat i försöken med ny brigadförbandsplats. Även om det många gånger varit jobbigt och tidskrävande har insatserna uppskattats vilket omvitnats i ett flertal uttalanden från personal utanför regementet.

S. Wiklund

Redaktörens spalt

Ett sedvanligt och hjärtligt tack till alla som med artiklar bidragit till 1978 års "GÖTATRÄNGARE".

Tack, Jonas Lindgren, för Din berättelse om hur Du, Ditt befäl och Dina soldater upplever bevakningstjänsten i Sinai. Sedan Din artikel kommit redaktionen tillhanda har Du och större delen av Din bataljon fått hårdare uppgifter i ett tjänstgöringsklimat där Du säkerligen har annat att göra än att tänka på skrivelser i "GÖTATRÄNGAREN". Vi tänker på Er. Ni har skött Er bra och vi är stolta över Er.

Det finns en särskild orsak för mig att sända tack till alla som bidragit med artiklar under de sista tio åren. 1978 års "GÖTATRÄNGARE" är nämligen min sista tidning.

Jag slutar i höst och bosätter mig i Hjo som pensionär. Det har varit en intressant och rolig tid att ha ansvaret för framtagandet

av vår tidning. Jag har fått många bevis på att tidningen varit läsvärd och det är väl ett gott betyg till en redaktör.

Givetvis vill jag ta tillfället i akt att tacka Marianne Andersson som verkligen lagt ner ett gott arbete under de år hon renskrivit artiklarna. Hon har inte lämnat någon möda osparad för att göra väl ifrån sig. Ett hjärtligt tack också till Lennart Norén som gjort alla rubriker och även framställt en del foton.

Slutligen vill jag tacka ordföranden - regementschefen och alla övriga i styrelsen för det odelade förtroende som visats mig i min egenskap som redaktör för "GÖTATRÄNGAREN".

Den kommande redaktören önskas
LYCKA TILL!

Bengtman

En ny märkesdag i regementets historia

av Major Lars-Gunnar Winterfeldt

Artikelförfattaren

I förra årets nummer av "GÖTA-TRÄNGAREN" avslutades artikeln om Kungl Göta trängregementets första högvaktstjänstgöring med orden: - "Regementet har tack vare sin framgångsrika premiärvakt givits nytt förtroende att vakta H M Konungen och hans familj under 1977. Två högvakter ur skolkompagniet kommer att tränas och genomföra högvaktstjänst i mitten av juli - kanske just de dagar H M Drottningen nedkommer med en arvinge till tronen".

Och - si - gissningen blev verklighet!

På kvällen den 14. juli lämnade H M Drottningen slottet vid 1930-

tiden i bil och nedkom på Karolinska sjukhuset 2145 med en dotter. Den dittills av H M Konungen väl bevarade hemligheten avslöjades 0145 när Konungaparet återvände till slottet och posterna i Konungens entré kunde meddela att såväl H M Drottningen som prinsessan inpasserat.

Vakthavande majoren kunde 0230 orientera det ivrigt väntande pressuppbådet den lyckliga tilldragelsen i Konungafamiljen.

Vid högvaktens avgång kunde vaktchefen - löjtnant Jan Antonsson - inlämna sitt dagbesked rörande nattens historiska aktiviteter.

Staden	STOCKHOLM	SLÖT	Datum	11 77 19 - 11 22 19	112-11
Pl. nr					
Pl. nr	MUNN GÖTA TRÄNGREGIMENTE				
Vaktchef	MAJOR WINTERFELDT				
Vaktchef	LT ANTONSSON				
Vaktchef	SG CRAVA				
Vaktchef	SG ALMSTRÖM				
Vaktchef	1. 10 SG FORSBERG 2. 0 BEBELV. PÄRMÅGER				
Vaktchef	33 GÖTATRÄNARE				

Rapport

01.45	ÅTERVÄNDR	KONUNGARET	MEG
			NYFÖDD DOTTER
02.37	MÖTOLS OFFICIELT	MÖDRÄNDE	ATT
			MED NEOROMIT MED EN DOTTER
02.45	BENÄFTAS	MÖDRÄNDET	GÉNOM
			MOTTELEFONERING AV VC TILL
			FRU TANIA BLANK VID KAROLINSKA
			SJUKHUSETS PRESSAVDELNING ATT
			MED NEOROMIT MED EN DOTTER
			TORLÅGEN 21.45
03.15	ANMÄLDE	KONUNGARET	NEOROMIT
			FÖR
			TJF KOMMENDANTEN

Skrivet
11/19
1919

Map 1. Upplys. 1. 1919. 11. 1919. 11. 1919. 11. 1919.

Högvakterna ur Kungl Göta trängregemente

Högvakten som gick på onsdagen den 13. juli och avlöste vakten ur P 1 organiserade så här:

Vakthavande major:

- major Lars-Gunnar Winterfeldt Lerdala

Vaktchef:

- kapten Janse Sörman, Skövde

Vaktchefs ställföreträdare:

- löjtnant Tommy Gustavsson, Stenstorp

Patrullchef:

- serg Jan Strand, Timmersdala

Avlösningsförare:

- serg Lars Björk, Tidaholm

- Anders Kjällström, Kvänum

Gevärsposter på yttre borggården:

- Anders Blomqvist, Åmål
- Taavi Tuula, Göteborg
- Erland Runelid, Karlstad

Poster i västra slottssvalvet:

- Peter Bjellheim, Kvänum
- Bengt Ekström, Mariestad
- Hans Niklasson, V. Frölunda

Poster i Konungens entré:

- Anders Jonsson, Laxå
- Tomas Claesson, Uddevalla
- Anders Lindstam, Borås
- Lars Torstensson, Åmål
- Jan Björsell, Borås
- Per Olov Jansson, Sunne

Poster på Logården:

- Hans Ovall, Åmål
- Tomas Norrby, Kristinehamn
- Lars Hessman, Lerdala
- Staffan Lundgren, Partille
- Assen Simeonov, Mariestad
- Björn Rosvall, Falkenberg

Poster på Lejonbacken:

- Morgan Asplund, Karlstad
- Per-Olof Lundberg, Skene
- Per Jonsson, Laxå
- Jacob Hallén, Halmstad
- Joacim Rudbäck, Borås
- Aimo Ahlstedt, Borås

Poster vid Storkyrkan:

- Per-Ove Claesson, Kvänum
- Tomas Nilzén, Skövde
- Lars Bertén, Borås

Poster på slottsbacken:

- Henrik Höglund, Kvänum

- Anders Larsson, Torsby

- Lars-Anders Wahlund,
Charlottenberg

Patrullmanskap och kalfaktorer:

- Peter Rohdin, Skövde
- Tomas Wängel, Ulricehamn
- Christer Larsson, Halmstad
- Hans Johansson, Göteborg
- Henrik Kloos, Trollhättan
- Erik Eriksson, Falun
- Michael Nilsson, Varberg
- Ingemar Kjöländer, Köla

Kapten Sörmans vakt skyldrar gevär under parad för fanan

Högvakten som gick på 1215 den 14. juli - den senare s k Prinsessvakten - organiserades så här:

Vakthavande major:

- major Lars-Gunnar Winterfeldt
Lerdala

Vaktchef:

- löjtnant Jan Antonsson,
Stenstorp

Vaktchefs ställföreträdare:

- serg Leif Crona, Skövde

Patrullchef:

- serg Per Almström, Hjo

Avlösningsförrare:

- serg Claes Forsgren, Skövde
- Sven-Åke Paulander, Angered

Gevärsposter på yttre borggården:

- Lars Granath, Lidköping
- Åke Nilsson, Forsvik
- Jens Christensen, Göteborg

Poster i västra slottsvalvet:

- Gunnar Hindefors, Norrköping
- Anders Öjersson, Borås
- Björn Andersen, Stenungsund

Poster i Konungens entré:

- Ulf Nordström, Kristinehamn
- Kennet Jarnryd, Åmål
- Bengt Nilsson, Örebro
- Christer Linusson, Skövde
- Tore Hultgren, Borås
- Ulf Svensson, Brämhult

Poster på Logården:

- Jan Hallberg, Skara
- Jan Ottebrink, Kristianstad
- Jan Hallberg, Skövde
- Anders Frostedal, Lidköping
- Gert Björklund, Ulricehamn
- Urban Harrysson, Kungsbacka

Poster på Lejonbacken:

- Mats Fransson, Degerfors
- Lars Hellström, Hjo
- Lars-Åke Karlsson, Säffle
- Hans Petersson, Kristinehamn
- Göran Johansson, Mariestad
- Johan Petersson, Örebro

Poster vid Storkyrkan:

- Hans-Peter Nolgren, Kvänum
- Lars-Peter Forsberg, Floda
- Sven Liedberg, Karlstad

Poster på Slottsbacken:

- Dennis Gouranius, Norrköping
- Bror Frid, Vara
- Björn Hartelius, Trollhättan

Patrullmanskap och kalfaktorer:

- Claes von Heideken, Axvall
- Lars Olof Johansson, Kungsbacka
- Alf Bensson, Trollhättan
- Hans Johansson, Göteborg

- Henrik Kloo, Trollhättan
- Erik Eriksson, Falun
- Michael Nilsson, Varberg
- Ingemar Kjöländer, Köla

Högvaktstjänsten

Måndagen den 11. juli lämnade bägge högvakterna regementet i buss för resan till Stockholm och in- kvarterades på K 1.

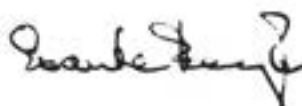
Under tisdagen följde vakterna verksamheten vid Kungl Slottet som åskådare och studerade såväl posternas uppträdande som själva vaktavlösningen. På onsdag var det så dags för kapten Sörmans vakt att marschera genom Stockholm från Sergels torg till slottet. Avlösningen - eller genomdragningen, som den urgamla termen lyder - genomfördes på ett i alla avseenden perfekt sätt. Det första vakt- dygnet förlöpte lugnt och utan in- cidenter. På torsdag den 14. juli var det så dags för kapten Antons- sons vakt att gå på. Kl 1215 kunde de tusentals åskådarna se en ge- nomdragning där för första gången i historien bägge vakterna tillhör- de Kungl Göta trängregemente. Andra vakt- dygnet blev som tidigare beskrivits mycket dramatiskt. På fredag morgon då marinen avlos- sade de 21 salutskotten för den nyfödda prinsessan var högvakten uppställd på gevärsbron. Då salu- ten ekade mellan Storkyrkan och slottet skyldrade posterna gevä- r och regementets fana fördes ut på gevärsbron. Efter prinsessvaktens avgång på fredag framförde kommen- danten på slottet genom överste- löjtnant Nordenskjöld sitt varma tack för ett ytterligt väl genom- fört vakt- dygn.

Vidare nådde oss några dagar sena- re från H M Konungens vakthavande adjutant ett brev med ett person- ligt kort på Konungaparet och den tackskrivelse som redovisas på följande sida.

Stockholms Slott den 18 juli 1977

Major L.G. Winterfeldt
Göta trängregemente
541 00 SKÖVDE

På uppdrag av Hans Majestät Konungen framför jag ett varmt tack till högvakten ur Göta trängregemente för väl genomförda vakter i samband med Prinsessan Victorias födsel.

Svante Bergh
Major
Vakthavande Adjutant

KAMRATFÖRENINGAR - BEHÖVS DE?

Artikelförfattaren
översten 1. gr Nils
Östlund

Som ordförande i de svenska militära kamratföreningars representantskap och samarbetskommitté har jag fått förtroendet att medverka i "GÖTATRÄNGAREN" 1978.

Jag tar därvid tillfället i akt att från samarbetsorganisationen framföra en varm hälsning och tillönskan om god verksamhet.

Då den första militära kamratföreningen - Vapenbröderna - bildades i Vaxholm år 1899 var det väl icke en medveten satsning till hela förbandets fromma. Det gällde fastmer att genom en organisatorisk insats söka vidmakthålla ett under en lokalt isolerad värnplikts-tjänstgöring utvecklat, gott kamratskap inom en förhållandevis begränsad krets av värnpliktiga vid kustartilleriet. Utvecklingen till en militär kamratförening av dagens modell skedde efter hand. Det väsentliga år 1899 var att söka bibehålla det under värnplikts-tjänstgöringen grundlagda kamratskapet.

Huvudparten av dagens kamratföreningar tillkom under 1920- och 1930-talen. Känslan av kamratskap utgjorde även då grunden vid föreningars tillblivelse. Men det var 1925 års försvarsbeslut och dess konsekvenser som var en

starkt bidragande faktor. Man strävade efter att hålla förbandstraditionerna levande vid förband som skulle läggas ner. Det gällde att till ömsesidig båtnad knyta banden hårdare mellan förband och bygd, vid de kvarvarande.

Av de då indragna förbanden har Västgöta regementes kamratförening verkat självständigt ända fram till hösten 1977 då den gick upp i Skaraborgs regementes kamratförening. Smålands husarregemente har alltså jämt en kamratförening, lika aktiv och lika omfattande som någonsin. Man bygger på traditioner och anpassar sig till dagen.

Kamratföreningarna fick en ytterligare stark påspädning under och närmast efter beredskapsåren på 1940-talet. Då var det säkert återigen kamratskapet från många och långa beredskapsperioder som verkade rekryteringsfrämjande. All personal hade kommit varandra närmare. Men det är ju också uppenbart att många hade upptäckt behovet av ett effektivt försvar, som snabbt kunde träda i funktion om så skulle krävas och icke behövde flera år för att bli krigsanvändbart. Detta markerade man genom sin anslutning till militära kamratföreningar.

Men det är nu mer än 75 år sedan den första kamratföreningen bildades och nära 50 år sedan huvuddelen av föreningarna tillkom. Det är mer än 30 år sedan den senaste beredskapsperioden upphörde.

Många ställer sig då kanske frågan: Kamratföreningar - behövs de alltså?

Ja, de tidigare uppgifterna kvarstår ju fortfarande. De omfattar främst att bidra till att stärka banden mellan förband och bygd, en

fråga som torde få ökad tyngd inför hotet om kommande förbandsnedläggelser. Uppgiften att ge direkt hjälp till förbanden i form av belöningar för goda utbildningsresultat, tävlingsinsatser o d till främst värnpliktiga under första tjänstgöring är alltid aktuell. Många kamratföreningar belönar i dag sina förbands "bästa soldater" på det ena eller andra sättet. Kamratföreningarnas gamla uppgift att stödja värden av regementets traditioner, lämna hjälp till förbandsmuseer m m har icke heller upphört.

Men sedan kamratföreningarna tillkom har såväl samhället som försvaret i betydande grad förändrats till sin allmänna struktur och detta måste rimligen utöva ett visst inflytande på såväl rekryteringen till, som verksamheten inom kamratföreningarna.

Av dagens värnpliktiga som gör sin första tjänstgöring tillbringar på många garnisonsorter endast ett relativt fåtal kvällen och natten i kasern. Många lämnar den snarast efter tjänstens slut och återvänder icke förrän påföljande morgon. Endast någon enstaka gång under sin utbildningstid är de kvar i kasern över lördag och söndag.

På sin fritid bär såväl fast anställda befäl som värnpliktiga mestadels civil klädsel. Hårtill har utbildningstiden förkortats och det är väl tveksamt om övningarna är lika ansträngande som förr, även om allt är relativt och man kan hävda att de är ansträngande nog.

Slutsatsen av de här samverkande förhållandena blir, att det i dag och framgent icke ges lika goda förutsättningar som förr att under utbildningstiden lägga grunden till ett hållfast och kanske livslångt kamratskap. Och detta trots att man medvetet satsar på att i utbildningsarbetet betona vikten av lagarbete och söker tillämpa det som en väsentlig utbildningsprincip.

Man upplever ändå inte den kontinuerliga och ofta isolerade samvaro under svåra förhållanden, som är så väsentlig som grund för samhörighetens känslan.

Därmed blir det säkert allt svårare att rekrytera nya medlemmar till kamratföreningarna, om man icke kan kompensera de negativa effekter som ovan påtalats.

Avgörande är härvidlag, enligt min mening, att skapa en god och fin förbandsanda. Grunden för den läggs alltid av den fast anställda personalen. Det är den, som genom sitt sätt att fullgöra sina vardagsuppgifter, skapar förutsättningarna för en fortsatt god medlemstillströmning i kamratföreningarna.

Men det gäller också att på den grunden genomföra konkreta rekryteringsinsatser. Dessa måste planeras och sättas in vid lämpliga tidpunkter under utbildningsåret, mot olika kategorier av värnpliktiga. Och de måste under medveten ledning av härför särskilt lämpad personal. Att tillse detta är en av förbandschefernas många uppgifter och förvisso icke den minst väsentliga.

Hittills har vi väl vant oss att vid rekryteringsdiskussionen inskränka oss till fast anställda och värnpliktiga. Men det ligger ju i tiden att tänka även på kvinnan.

Det bör allvarligt övervägas om vi icke starkare måste gå fram på den väg som redan trampas av vissa föreningar, nämligen att rekrytera även kvinnor. Det gäller därvid icke endast de vid förbanden anställda kvinnorna, utan familjemedlemmar och i övrigt alla som har ett levande intresse för förbandet och dess framtid.

Om kamratföreningarna skall leva vidare gäller det också att genom god medlemsvård behålla dem som man enrollerat. Hit hör att man lämnar en kontinuerlig och vaken orientering om förbandet. Man måste också genom olika aktiviteter se vad som slår.

Föreningarna omfattar ju flera olika generationer. Alla måste om möjligt få något som tilltalar just dem. Den nära samvaron mellan gamla kamrater får ej heller glömmas. Det är kanske icke alls lämpligt med ett späckat program som för en hel kväll binder de närvarande till plats, då man har sina sammankomster.

Men det är en programpunkt som man alltid på ett eller annat sätt bör ha med och det är försvarsupplysning.

Skälen är följande:

Trots att Sveriges militärstrategiska läge objektivt sett försämrats under senare år, är det sannolikt få som i tider av avspänning funderar över hur snabbt en politisk spänning i vår omvärld kan utvecklas till ett direkt militärt hot, även mot vårt land. Än färre torde inse hur omöjligt det är att på kort tid bygga upp ett försvar, framförallt om det tillåtits reducera sin materiella och tekniska kvalitet.

Som alla vet, lever försvaret redan under knapphetens kalla stjärna och framtiden ser icke ljusare ut. Detta medför t ex att förbandens övningar begränsas, man rör sig numera sällan utanför ordinarie övningsfält. Uniformen har lagts av på fritid utanför kasern.

Vårt försvar tenderar att bli både svagare och alltmer anonymt. Från den synpunkten är rekrytering av kvinnor positiv och behovet av försvarsupplysning såväl vid sammankomster med föreningarna som i form av artiklar i kamratföreningstidskrifterna alltmer nödvändigt.

Tilldelningen av utbildningsvärnpliktiga till de olika förbanden medför med hänsyn till befolkningförhållandena och lokaliseringen av förbanden att det kan vara svårt att rekrytera och sedermera behålla medlemmarna i föreningarna. Man bor och verkar långt från sitt förbands garnisonsort. Någon underavdelning av kamratföreningen finns ej på nä-

ra håll. Möjligheter för moderavdelningen att förlägga sammankomster till orten föreligger ej. Den enda kontakten med förbandet och föreningen blir kamratföreningstidskriften som kommer ganska sparsamt.

Med tanke härpå har man kanske anledning överväga, att hos oss tillämpa den finska idén att på större orter utan garnison och utan underavdelning av kamratförening skapa en samorganisation för kamratföreningsmedlemmar på platsen. Det säger sig självt att detta kräver gemensamma insatser från kamratföreningarna. Svårigheterna torde vara att finna de lämpliga aktiva ledarna. Frågan tål att diskuteras.

Sammanfattningsvis kan man enligt min mening framhålla:

- det är angeläget att planera och effektivisera rekryteringsinsatserna,
- även kvinnor bör rekryteras i kamratföreningarna, glöm ej familjemedlemmarna,
- försvarsupplysning krävs i en tid då försvaret riskerar att bli alltmer anonymt, men anpassa i övrigt programmet med tanke på åldersspridningen,
- ett försök till samorganisation av kamratföreningsmedlemmar på ort, som saknar garnison, bör övervägas.

Det är möjligt att någon misströstar om kamratföreningarnas framtid.

Det finns knappast objektiva skäl härför.

De flesta ideella föreningar torde ha kännning av ett rekryteringsmotstånd i det omfattande utbudet av aktiviteter av mycket varierande art.

Tag detta som en maning till ökad insats, ty

KAMRATFÖRENINGAR - DE BEHÖVS!

Modern skjututbildning

av Fanjunkare Hans Jensen

Artikelförfattaren

Regementet tillfördes i okt mån -76 en ny ändamålsenlig luftgevärsbana. Den placerades i övningshallen och omfattar 30 ställ.

En sedan många år närd önskan har därmed uppfyllts.

Anläggningen tillåter skjutning med luftvapen i liggande-, knästående-, sittande- och stående skjutställning. Banan har konstruerats och uppförts av Rolf Blomberg - tidigare europamästare - Linköping.

Tidigare fanns en egenhändigt uppförd bana omfattande 10 skjutplatser i övningshallen där åtskilliga åldersklasser beretts fritidssysselsättning i luftgevärsskytte - ett mycket uppskattat fritidsnöje.

Redan för ungefär 10 år sedan framförde jag önskemål om att förberedande skjututbildning skulle ske med luftgevär.

Högre militära myndigheter var inte särskilt intresserade. Jag arbetade vidare på min idé genom att låta vpl vid det kompani, där jag tjänstgjorde, erhålla grunderna i skyttets ABC (riktning, andning och avfyring) med hjälp av luftgevär. Det visade sig vara vida överlägset det gamla sättet att lära vpl grunderna för skjututbildning. De vpl lärde sig snabbt dessa grunder som är helt avgörande för att en skytt skall få mesta möjliga utbyte på snabbast möjliga sätt.

Fördelarna med att låta vpl lära sig grunderna med luftgevär är många. För en person som tidigare aldrig hållit i ett vapen blir det en mjuk start i ombonad miljö. Vpl har olika inryckningstider numera. De flesta rycker in på hösten då det i regn, blåst och kyla kan vara svårt för oss befäl att motivera grundläggande skjututbildning på skjutbana utomhus. Vid luftgevärsskjutning inomhus kan instruktör och skytt snabbt komma underfund med vilka detaljer i skyttets ABC som inte fungerar. Förutsättningen för att bli en god skytt är att denne behärskar grunderna: ställning - riktning - andning - avfyring. Dessa moment kan jag med stor fördel inöva med luftgevär. Då skytten behärskar grunderna har han inga svårigheter att överföra kunskaperna till vilket annat eldhandvapen som helst.

Psykologiskt erhåller den värnpliktige snabbt förtroende för vad han håller på med. Han kan efter endast ett fåtal skott skjuta träffbilder där skotten praktiskt taget sitter håll i håll. Han kan även mycket snabbt avgöra vilken detalj som inte fungerar - rätta till - och se effekten på ett helt annat sätt än om han skulle ha legat på en skjutbana utomhus där vapnet smäller och stöter då han gör avfyring.

De vapen som används i utbildningen är av modell Feinwerk-Bau 300 M. Det är ett högklassigt precissons-, och utbildningsvapen samt tävlingsvapen. Priset är i dagsläget 1.600:- kr. Summan låter kanske hög, men den skall ses mot bakgrunden att vapnet är praktiskt taget outslitligt. Några få rörliga delar, kolv - fjäder - packningar - och avfyringsinrättning slits, men kan utbytas mot en billig penning.

Övnings-skjutning

Några prisuppgifter:
 rekylfjäder = 20:- kr,
 packningar = 5:- kr.

Originalfjädern stoppar för 30000 skott. Som synbart bevis på hållbarhet vill jag peka på de Feinwerk L 150 som inköptes år 1964 för 425:- kr/st. Med dessa vapen har det skjutits minst 130000 skott per vapen. Vill någon pröva vapnets precision så skall han finna att de fortfarande håller mycket hög klass.

Det är således en engångsartikel som håller livet ut. En hobby-skytt skjuter c:a 1000-2000 skott per år, en tävlingsskytt 5000-10000. Vapnen fordrar förvaring och vård för att inte livslängden skall förkortas. Förvaring i lokal med jämn temperatur, några droppar olja på fjäder-cylinder och avfyringsinrättning, blyborttagning i loppet 1-2 gånger årligen samt kontroll av fästskruvar är vad som behövs för att hålla vapnen i trim.

Det ekonomiska klimatet vid försvarsmakten är som alla vet ansträngt. Då torde det väl vara till glädje för de militära ekonomerna att den viktiga grundläggande skjututbildningen är billig att genomföra.

I dagsläget kostar en s k ptr till AK 4 1:- kr, och 9 mm sk ptr kostar 70 öre, under det att en luftgevärsptr kostar 1,5 öre. Jag kan alltså avlossa 50-70 skott med luftgevär för ett skarpt skott med eldhandvapen. Vad detta innebär i utbildnings- och besparingshänseende kan den ärade läsaren snabbt räkna ut. Jag kan inte redovisa exakta siffror i nuläget men håller för troligt att regementet sparat 70.000 - 100.000 kronor per år. Försvarsmakten i sin helhet skulle spara 10-15 miljoner kronor.

I den utbildningsplan i grundläggande skjututbildning som vi följer får vpl genomföra 4 pass å 45 min med luftgevär innan skarpskjutning med egna vapnet får påbörjas. Under dessa 4 pass avlossas 70-100 luftgevärsskott enligt följande stegring.

Övning 1

Hantering av vapnet, inläring av grundställning - riktning - andning - avfyring - träffbildsskjutning där alla skotten i träffbildningen skall ha tangerat varandra.

Övning 2

Repetition av övning 1, korrigerande av träffpunkten, träffbildsskjutning med samma krav som tidigare.

Övning 3

Repetition av övning 2, skottställning av ett luftgevär, en 5-skotts-serie med 43 poäng som krav.

Övning 4

Repetition av övning 3, tävling (frivillig insatsskjutning) en 10-skottsserie med 85 poäng som krav. De skyttar som inte uppfyller kraven får omedelbart göra om övningen.

Frivillig skjutning anordnas varje måndagkväll. En till två tävlingar anordnas före Jul. Efter Nyår startar serietävlan mellan kompanierna och säsongen avslutas med ett mästerskap på tjänstetid i slutet av mars. Denna verksamhet är mycket uppskattad även om vi har märkt en liten nedgång efter det att den fria nattpermissionen tillkommit.

Avslutningsvis vill jag framhålla att den skjututbildning som bedrivs vid regementet på alla sätt har motsvarat de förväntningar och krav som ställts upp.

Min förhoppning är att vi även fortsättningsvis skall kunna utbilda goda skyttar till våra krigsförband samt att intressera skyttarna till att fortsätta med skytte även sedan de lämnat regementet.

VAR MAN EN SKYTT är mitt stora mål.

Dalles värsta

Kaptens Nils "Niklas" Ekberg var Skaraborgare under sin aktiva tid, men blev som arvodist en trogen Götaträngare. Han skulle en lördag ta morgontåget till Göteborg för att övervara jordfästningen av sin mångårige vän kaptenen Antonsson "Gravrost" kallad. På fredagen vid 16-tiden, när bolaget redan stängde (det var på motbokstiden, det här). kom Niklas underfund med att en halvliter kron borde utminuterats för söndagens behov. Alltså vidtalades fanjunkare K G Berg att på lördagsmorgonen i busstationen avhämta motbok och pengar för att ordna denna angelägenhet. När Berg kom till busstationen fanns mycket riktigt ett kuvert "Fanj K G Berg Tillhanda" innehållande påskriven motbok. Inga pengar dock, men en lapp: "Förlåt, men jag glömde lägga pengar i kuvertet"!

=====
Det är persedelvårdsinspektion

Löjtnanten:

Karlsson, om 5 min skall dessa skor vara rengjorda och välputsade.

Karlsson:

Tack, löjtnant!

XVI. Nordiska Militära Kamratmötet i Ystad 1977

av Kapten Bengt Öman

Artikel författaren

Så var det åter dags för representanter från Nordiska ländernas militära kamratföreningar att samlas för att under några dagar dryfta gemensamma problem.

Denna gång var det Sveriges tur att svara för värdskapet. Regementet P 7 hade åtagit sig det närmaste ansvaret och det tyngsta.

Säkerligen har jag alla deltagarna med mig då jag säger att P 7 skilde sig från uppgiften med den äran. Sällan får man se så perfekta arrangemang som så till den milda grad tillfredsställer allas krav.

En av höjdpunkterna - frågan är om inte den högsta, är att man under dylika "träffar" möter och får umgås med gamla vänner från andra regementen och truppslag. Goda vännerna Gunnar Hanell från T 4 samt Eric Jensen och Erik Wall från T 1 hade mött upp. På lediga stunder promenerade vi omkring bland Ystads sevärdheter och vänskapen fördjupades.

Om jag med några få ord skall beskriva Ystad från turistens synpunkt tillåter jag mig att citera utmärkt duktige turistchefen, Majken Törnblad:

Det finns sällsynt goda förutsättningar för Ystads kommun att bli ett levande och attraktivt område i Skåneland. Med en välorganiserad mottagarapparat för alla de turister, som varje sommar tredubblar

kommunens befolkning är det väl sörjt för trivseln. Inkvarteringsmöjligheterna är många, från campingplatser och semesterbyar till pensionat och mondäna hotell.

Moderna sportanläggningar av olika slag står de idrottsentusiastiska till förfogande och för naturälskaren kan alla smakriktningar bli tillfredsställda. Här finns den milslånga sandstranden, Hagestads naturreservat i söder, de vackra bokskogarna och den unika Fyledalen i norr.

Nu till kamratmötesdagarnas program:

Torsdag 08-25

Inryckning och förläggning skedde under förmiddagen och en god del av eftermiddagen. Det gällde ju att "fånga in" deltagare även från de övriga nordiska länderna.

Kl 1000 började representantskapsmötet i regementets filmsal. Mötesdeltagarna är befullmäktigade ombud från militära kamratföreningar i vårt land. Samarbetskommitténs ordförande - överste l. gr Nils Östlund - hälsade välkommen och förklarade mötet öppnat. Dessförinnan hade regementschefen - överste l. gr Claes Carlsten - hälsat deltagarna välkomna till P7.

Vad beslöts? Jo, att enhälligt omvälja Nils Östlund till ordförande 78-80, att varje militär kamratföreningsmedlem i fortsättningen skulle betala 15 öre/år till huvudorganisationen för att få "vara med". Liksom tidigare skall varje förening betala en fast avgift på 10:- kr. Det pratades en del om medlemsvärkning och förmåga att behålla medlemmarna i föreningarna. Alla var överens om att "mun mot mun"-metoden var den bästa medlemsanskaffaren.

Ordföranden avslutade mötet med orden: de militära kamratföreningarnas betydelse för försvaret är mycket stort och entusiasmen, kamrat-

Från öppningshögtidligheterna

skapet och traditionsbevarandet är oundgängligt för en levande försvarsvilja.

Kl 1200 lunch i militärrestaurangen.

Kl 1500 var det dags för invigning. Flygande fanor och klingande spel. Där stod nu danskar, norrmän, finnar och svenskar sida vid sida på jord som åtminstone danskar och svenskar kämpade om att äga. I dag var sämjan god - mycket god. Efter tal av bl a ordföranden i samsamhetskommittén - överste 1 Nils Östlund, överste 1 Claes Carlsten och kommunfullmäktiges ordförande Sten Hagberg vidtog en förbimarsch som sannerligen visade att "gamla takter sitter i".

Kl 1800 middag med åtföljande samkväm.

Fredag 08-26

Efter att ha sovit lugnt och skönt och efter att ha intagit en närande frukost transporterades vi i bussar till regementets skjutfält - Kabusa - för att åse förevisningsskjutning med pansarvagn 302, stridsvagn S och 9 cm pansarvärnspjäs. Kaptan Thomas ledde skjutningen och skyttarna kunde sin sak, vilket träffarna kunde vittna om. Efter utspisning med en mugg kaffe och wienerbröd

delades vi in i fem "busslag" för utfärder åt olika håll.

Som ensam trängare hamnade jag i den grupp som skulle göra en slottstur. Med kunnige ciceronen Majken Törnblad - Ystads kommuns turistchef - besökte vi i tur och ordning ÖVEDSKLOSTER, SÖVDEBORG, KRAGEHOLM och BLOMMERÖDS STUTERI. För en som inte tidigare kände till Skåne blev det en verkligt minnesvärd dag.

Lunch åt vi på Revinge hed där ju delar av P 7 utbildas. Dagen avslutades med samkväm på respektive mässar.

Lördag 08-27

Efter sedvanlig frukost på regementet fick vi åhöra ett mycket intressant föredrag av generallöjtnant Karl-Erik Holm - Chef milo Syd - handlande om försvaret av vårt lands sydligaste del. Resten av dagen blev flottans. "Sjökrigare" av alla de slag bordade skonerterna GLADAN och FALKEN under det att vi "landkrabbor" gick ombord på båtar med säkrare drivkraft. Hur som helst så blev det en trivsamt sjöutfärd.

Lördagen avslutades med högtidsmiddag i militärrestaurangen fylld av glada nordiska kamrater.

Många tal hölls, det längsta men också det roligaste av landshövdingen Nils Hörjel. Utmärkelser utdelades och skålar höjdes. Unisont sjöng vi alla våra länders nationalsånger. Leven höjdes för respektive länders statschefer. Kl 2200 blåste regionsmusiken arméns tapto. Kl 2300 avslutades middagen och kl 2400 sov de allra flesta.

Söndag 08-28

Avslutning. Högtidlig uppställning. XVI Nordiska militära kamratmötet avslutades med att Norges Militära Kamratforeningars Forbund, generalmajor Sigurd Sparr hälsade alla välkomna till XVII Kamratmötet i Norge 1979. Han hoppades att kunna förlägga detta möte till Bergen.

Till revisorer valdes Rune Gillgren och Hans Jensen med Bengt Spetz och Anders Westin som suppleanter.

Medaljkommitté:

Gunnar Fridén
Folke Ahlström
Bengt Öman

Valberedning:

Robert Lexander
Erik Lindberg
Bengt Öman

Sekreteraren utsågs att representera föreningen vid XVI. Nordiska kamratmötet i Ystad 25/8-28/8 1977.

Årsavgiften är oförändrad 10:- kr/år, 150:- kr/ständig avgift.

Avdelningschefen Anders Redén är Göteborgsföreningens representant i Skövdeavdelningens styrelse.

Några av deltagarna

Bevakning i Sinai

av överste Jonas Lindgren

Den 15. december 1977 övertog jag befälet för den svenska FN-bataljonen i Mellersta Östern, vilket är en mycket självständig, intressant och lärorik uppgift.

Bataljonen är grupperad i norra delen av buffertzonen i Sinai mellan stridskrafter från Egypten resp Israel, som båda är grupperade med upp till 8000 man inom sk limited forees area.

I det stora hela är läget lugnt i området naturligt nog under det känsliga förhandlingsläge som pågår efter Sadats besök i Jerusalem. Icke förty förekommer en del mer eller mindre ofrivilliga överträdelser av zongränsen, som leder till förhandlingar på det lokala planet med förbindelseofficerarna från resp parter.

Inom bataljonens område finns ett ökande antal beduiner som kommit i kläm genom den konstlade gränsdragningen. Beduinerna vill ströva fritt i Sinai men skall enligt reglerna, om de har tillstånd, passera på vissa platser. Det är ett kinkigt problem för bataljonen att upprätthålla ett nödvändigt gott förhållande med beduinerna och samtidigt försöka hålla dem inom angivna gränser.

Bevakningstjänsten löses från observationsplatser, till vilka huvuddelen av alla skyttesoldater fördelats. Positionspersonalen - förstärkta grupper - hålls samman under hela perioden. De löser självständigt sina uppgifter, svarar för sin försörjning och förläggning, planerar leave m m. Denna självständiga tjänst upplevs mycket positivt av soldaterna och de sköter sig bra. De formella kraven, hälsning, exercis o d är stora, men upplevs med jämnmot, då de är lättmotiveerade. Gruppkänslan är mycket starkt utvecklad. Bevakningen kompletteras genom patrullering längs zongränsen dels genom posi-

tionernas försorg dels av observatörer som tilldelas varje vecka. Kapten Per Lothigius har tjänstgjort flera veckor inom bataljonen och firade för övrigt Jul hos oss åtföljd av hustru och barn.

Underhållsvägarna är långa och krångliga, men då bataljonen ju ligger fast grupperad fungerar den ändå i huvudsak bra. Fordonsslitage är stort. Sandkörning och de många milen - 2500 mil/månad - med bataljonens 92 fordon tar ut sin rätt. Kapten Torkel Karlberg är starkt inblandad i transportverksamheten. Han tjänstgör som transportplutonchef och planerar transporter inom zonen som är c:a 30 kvadratmil och mellan Kairo i söder och Tel Aviv i norr.

Temperaturen har fram till nu skiftat rätt kraftigt från stark värme - + 35 grader - till några köldgrader på natten. Levnadsbetingelserna i övrigt med bostad, mat och möjligheter till intressanta leaveresor i Israel och Egypten är angenäma. Vi kamrater från T 2 upplever en trevlig tid, som ger många värdefulla lärdomar.

Redaktören

Sedan artikeln skrivits har en hel del hänt. I fredens tjänst har större delen av bataljonen under befäl av överste Lindgren (artikelförfattaren) beordrats till Libanon för att där utgöra en buffert mellan stridande israeler och palestinier. Det har varit "kämpigt" i början men vi hoppas att förhållandena stabiliserats så att bataljonen kan gå en lugnare framtid tillmötes.

Bengt Öman

OVAN TILL VÄNSTER:
Bevakning per bil.

OVAN TILL HÖGER:
Bataljon Lindgren tar över i Sinai.

MITTEN TILL HÖGER:
En annorlunda bevakningsuppgift.

NEDAN TILL VÄNSTER:
Vaktavlösning.

NEDAN TILL HÖGER:
Mystiska spår i sanden.

Göträngare bland jägare i norr

Artikelförfattaren

Efter avslutad militärhögskola hade jag minst ett år att fullgöra som kompanichef. Eftersom jag bott i Skövde i trettio år och nu är bosatt i Stockholm var väl inte lusten särskilt stor att åka ner till Skövde och T 2 för att vara kompanichef och pendla till Stockholm.

Men skulle man pendla, varför inte ta steget fullt ut och arbeta på en så avlägsen plats som möjligt. Valet föll på Kiruna och Lapplands Jägarregemente f d Arméns Jägar-skola.

Nåja, valet var inte svårt. Mina gamla soldater på transportkompaniet 67-75 minns säkert med ett leende de mer eller mindre vilda "jägarövningarna".

Vad beträffar pendlandet tillhör jag inte långpendlarna - ett av befälen frekventerar linjen Kiruna - Filippinerna regelbundet - frugan är i SAS.

Norrland och Nordkalotten är inte den ogästvänliga tundra som Sörlänningarna i allmänhet och de som kommenterade mina Kirunaplaner i synnerhet tycks tro.

Kiruna är en modern stad i storlek och utbud motsvarande Skövde. Staden domineras helt av Luossavaara-Kirunavaara AB och gruvbergen omger staden med sina karaktäristiska silhuetter och ytterligare längre bort ligger vitklädda fjälltoppar.

Avstånden här uppe är stora. Närmast större ort Gällivare-Malmberget ligger 12 mil bort.

Å andra sidan ligger Kebnekaise och Björkliden-Riksgränsfjällen inte längre bort.

Här finns alltså en annan närhet, nämligen tillgång till fjällvärlden med dess möjlighet till sport och naturupplevelser.

Lapplands Jägarregemente med Kiruna försvarsområdesstab ligger vackert uppe på en av stadens höjder. Här finns inte de vanliga gamla fyrvånings kasernerna utan tvåvånings gula träkaserner motsvarande kasern II och III på T 2.

Regementet är litet och har en åldersklass på knappt 300 man fördelade på tre kompanier, ett skolkompani, ett jägarkompani och ett gränsjägarkompani.

Gränsjägarkompaniet hamnade på min lott, eftersom där också fanns en trosspluton.

Vad gränsjägare är kräver kanske en förklaring.

Under andra världskriget ställdes polis och tull inför mycket svåra problem längs finska gränsen vid mottagandet av flyktingar och boskap. Resurserna räckte inte till och militära förband fick biträda men dessa var ej utbildade för uppgifterna i gränsbevakning och uppgifter som sammanhänger därmed. Som en följd av detta uppsattes gränsjägarorganisationen. Under beredskap och innan krigsutbrott är dessa förband underställda länsstyrelsen och har polis- och tulluppgifter. Som en följd av detta ingår polis eller tullpersonal i varje grupp samt på plutons- och kompaninivå.

Efter krigsutbrott och fullgjord gränsbevakning övergår gränsjägarna till underrättelsetjänst och fria kriget, vilket de skall kunna utföra under lång tid.

Vilopaus i fjällvärlden

Utrustningen på ett gränsjägar-kompani är inte lika bra som på ett jägarkompani, särskilt vad beträffar fordon och signalmateriel, trots att man i stort sett har samma uppgifter.

Gränsjägarna är helt lokalrekryterade, framförallt från Tornedalen och därmed är också de flesta finsktalande.

Stor del av utbildningen skedde i år på finska, då både befäl och värnpliktiga var finsktalande och man blev ju ganska förvånad när plutonschefen lämnade av "Rajajääkäri joukue ilmoutautu".

Det genomgående draget i tjänsten här uppe är den myckna fysiska träningen och då särskilt skidåkningen. Snön faller i slutet på oktober och från mitten på november åker alla ett pass skidor om dagen.

De som känner mig höjer nog på ögonbrynen när jag nu skriver att jag har en bra bit mer än

hundra mil under fötterna den här vintern. Men man är tvungen att träna för att orka hänga med på övningarna.

På senhösten började soldaternas tillikautbildning och för en tränare var naturligtvis granatgevärs- och snöskoterutbildningen intressantast. Även om man inte är någon världsmästare på dessa ting, så har man i alla fall lärt sig hantera dem.

Framme i december faller vintermörkret och från den 9 december till den 4 januari visar sig inte solen. Nu är det inte så mörkt som en del sörlänningar tror, beroende på att snön reflekterar det ljus som finns. Under denna tid kommer kylan på allvar och försvårar det mesta. Den här vintern har förvisso varit relativt ljummen och dagar med temperaturer neråt -35° relativt sällsynta.

På ansträngande marsch

Den av övningarna innan jul, som jag minns bäst vad det gäller kyla, var en övning när kompaniet bevakade en stig som skulle föreställa gräns och över vilken PBS skulle innästla.

Vädret var stjärnklart, -37° och ett strålande norrsken. Att då ligga ute på postering och stå post under en snötyngd "saxofonbjörk" var en upplevelse.

Förvisso vackert men när kylan efter tjugo minuter börjar krypa genom märg och ben blir lustupplevelsen något splittrad.

Efter juluppehållet hårdnar övningarna och blir längre och mer fysiskt ansträngande. Broar och vägtrummor sprängs, fordonsfällor ordnas och eldöverfall utförs mot det mesta, såväl i mörker som i dager.

Visst är det lite av barndomens indianer och vita när man i den tysta vinternatten vitklädd skidar fram i björkskogen och spannar, finner en raketbas och där efter slår ut ett eldöverfall och lika snabbt försvinner mot nästa mål. Och visst är det betydligt mera spännande än att

lossa 100 ton betongkolling. Men det är ett kärvt jobb att vara gerillasoldat i -30° och per pulka släpa med sig 200 kg sprängmedel och övrig materiel. I bland får inte tältutrustningen plats för all övrig utrustning och då återstår bara att övernatta i snögrop, värma sig lite soppa på spritköket och försöka få lite vila under några timmar i sovsäcken.

Värmen håller man genom att huttra. Därefter vidare till basen 2 mil bort.

Från mitten på februari ligger man ute på övning oavbrutet till den 20 mars, då det är dags för utryckning. Under denna tid äger regementschefens slutövning rum.

I år varade den under 9 dygn och avslutades under den sista natten med en förflyttning på dryga sex mil genom terrängen för att i ny riktning avskära en väg.

Undertecknad var själv kompanichef under andra delen av övningen och fick då verkligen känna på de olika påfrestningarna och då särskilt den sista förflyttningen.

En jämförelse vore att förflytta sig i mörker i terrängen utan vägar

från Granvik norr om Karlsborg till kasernen på T 2. Man tror att det här är elitsoldater med särskilda fysiska kvalifikationer. Förvisso, en del är särskilt uttagna men t ex gränsjägarna är klass 2 förband och har ungefär samma fysiska status som de värnpliktiga på T 2.

Under regementschefens övning blev jag förvånad av en för mig märklig företeelse. Under övningar på T 2 kunde man se plutoner med blågula, men icke här. Regementschefen ledde personligen och ensam övningen under nio dygn, dag som natt och då skall man betänka att övningsområdet var 6x5 mil samt att regementschefen gick som en man i ledet sista natten, en beundransvärd prestation av en 57-åring.

Direkt efter regementschefens slutövn började den avslutande ödemarksövningen i fjällterräng vintertid. Den omfattade 6 dagar och vi förflyttade oss ungefär 15 mil i en helt fantastisk fjällvärld.

Vädret var strålande och solen öste ner över snövidderna. Det enda som inte var toppen var kylan på nätterna, som pendlade mellan -35° och -43° .

Tre övningsändamål som nåddes var:

1 Att soldaterna efter uttryckning kunde kliva av planet på Arlanda och vara ordentligt solbrända.

2 Att ha bestigit Kebnekaises sydtopp 2117 m vintertid. Det var en upplevelse och någonting att minnas. Vädret var strålande klart och vindstilla, vilket det kanske är en dag i månaden i genomsnitt.

3 Att ha övernattat i snöbivack flera nätter och därmed ha lärt sig de konster och knep som man behöver kunna för att med god säkerhet klara sig vintertid i fjällen.

Efter uttryckningen har truppbefälet varit ledigt i tre veckor

vilket nio av tio har utnyttjat till att åka skidor på det ena eller andra sättet. Långturer i Sarek och Kebnekaise eller utförsåkning i Björkliden och Riksgränsen. En del har varit med snöskoter på långa fiskefärder och kommit hem med 30-40 kg röding och laxöring.

Ovanstående ger en uppfattning om de fritidsaktiviteter som står till buds.

I stort sett är all fritid knutet till naturen om man skall få ut någonting av en vistelse här uppe. Förutom skidor är jakt och fiske det man sysslar med.

En yta stor som Västergötland står till förfogande för fiske och jakt för det facila priset av 100 kr per år.

När den första halvan av min kommandering hit upp nu är avverkad är det bestående intrycket av Nordkalotten och Lapplands Jägarregemente mycket positivt.

Att på detta sätt se en avlägsen del av Sverige och att arbeta i ett annat truppslag har gett mig en mängd erfarenheter och lärdomar.

Jag vågar påstå att det är värdefullt för varje yrkesmilitär att skaffa sig en mera ingående kännedom om det strategiskt viktiga Nordkalotten och samtidigt få uppleva det storslagna i naturen och klimatet i den nordligaste delen av vårt land.

Kiruna i april

Jan Forsgren

Det är vapenvårdsinspektion

Fanjunkaren: "Skit i pipan, Johansson!"

Johansson: "Kan inte, fanjunkarn!"

Idrott (handboll)

av Fänrik Lars Sjölin

Artikelförfattaren

Varje vår står Örlogsbas Väst som arrangör för Västra Milots handbollsmästerskap. Medverkande är samtliga regementen och militära skolor inom Västra Milot.

Denna tävling är nyuppsatt och T 2 har medverkat sedan 1976. Tävlingsformen fanns tidigare på 40-talet. 76 gick laget till final där det tyvärr blev förlust. Finalmotståndare var denna gång I 15 från Borås. Fjolårets lag var kvalitetsmässigt klart sämre än 76 års lag och vi blev inte helt oväntat utslagna redan i inledningsomgången.

Årets lag var däremot mycket starkt. Ett par strå vassare än upplagan från 1976. Därmed blev förväntningarna högt ställda redan från början. Finalplats skulle vi i varje fall kämpa oss till!

Regementsmästerskapet

Årligen anordnas ett mästerskap på vårt regemente. Härifrån har mästerskapets organisatör fanjunkare Leif Börjesson och undertecknad hämtat spelarmaterialet till regementslaget.

Det har blivit en hel del matcher man härigenom har bevittnat och var och en förstår, att det är inte det lättaste att taga fram en trupp ur dessa lag. Årets upplaga har dessutom varit en av de jämna på flera år. Kompanierna har förfogat över ett ganska brett

spelarmaterial och därmed har konkurrensen inom lagen varit hård, vilket resulterat i bättre lag. Ur kompaniernas lag har vi sedan tagit ut en 20 man stark träningsgrupp, vilka har följts hela våren på träningarna. Skolkompaniet vilket vann årets mästerskap har fått flest spelare till truppen. Genomsnittet ligger annars på 2 spelare per kompani.

Slavdrivarens program

Leif Börjesson har lagt ner stort arbete på att få träningstider som passat. Problemet har ju varit att få en lämplig träningslokal. Idrottshallen vid IP har tack och lov kunnat hyras ett par gånger i veckan. Götasalen håller ju tyvärr inte de mått man behöver för att genomföra träning inför Milomästerskap.

Eftersom huvuddelen av lagets spelare är aktiva och därmed vältränade har träningen i huvudsak ägnats åt teknik samt bollträning. Konditionsträningen har även den tillgodosetts, men ägnats mindre tid åt.

Spelarna har varit mycket träningsvilliga och positiva under passen, vilket resulterat i ett mycket gott förhållande oss emellan.

Piskades

Kvalomgången anordnades av P 4 och motståndarna var K 3 samt värdarna själva. Dessa båda lag visste vi ganska mycket om före avkast, det var idel Skövde-grabbar och eftersom samma förhållande rådde hos oss själva kände vi oss säkra på att bjuda hårt motstånd.

K 3 ställde upp med kanonskytten Jonny Palmqvist från IFK Skövde, men han kom till korta i inledningsmatchen.

Efter underläge med 8-9 i paus kom vi starkt i andra halvlek och kunde gå ifrån med 23-14 till slut.

Matchen präglades av många straffkast. T 2 har en speciell straffkastläggare i Peter Rohdin. En "kallare" spelare har knappast skådats. Tunnlar och lobbar hör till hans vanligare specialiteter. Han har gått under smeknamnet "Kylan" under hela turneringen.

Från finalmatchen:
"Här slipper ingen igenom", Jan Törnqvist tar för sig

P 4 av bara farten

I denna match var vi helt överlägsna, vilket till slut resulterade i okoncentrerat spel. Vi höll dock distans till motståndarna hela tiden och kunde efter 13-8 i paus till slut vinna med 28-23. Spelförare som Peter "Kruset" Nilsson från Skövde AIK och Christer "Linus" Linusson från IFK Skövde är killar som kan sätta snurr på bollen. Vinkelspecialister som Kjell Persson Skövde AIK och Peter Rohdin IFK Skövde, samt linjespelarna Jan Törnqvist Skövde AIK och Mats Lindvall IFK Skövde. Distansskytten Åke Andersson från IFK Skövde, under-tecknad, Mats Rydehäll, Esbjörn Svanberg, Sven-Åke Paulander och målvakterna Stefan Carlsson samt Lennart Persson, ja här har vi alla spelare som medverkat i laget.

Semifinalen

Glädjen stod högt i tak efter de fina vinsterna mot de övriga garnisonsregementena i Skövde. Pansartruppskolan hade i den andra kvalgruppen besegrat S 2 från Karlsborg med hela 29-14.

Från finalmatchen:
8-7 till Lv 6. Trots täckning av Kjell Persson, Jan Törnqvist samt Christer Linusson

Vi var verkligen nyfikna på detta lag som skulle bli våra semifinalmotståndare. Det hade vederfarits att här skulle spela ett par "kanoner" med allsvensk status. Var och en som förstår sig något på handboll vet att skillnaden mellan div 2 och allsvenskt spel skiljer sig väsentligt. Ett par storskyttar kan avgöra en hel match till sitt lags fördel. Turligt nog medverkade ej dessa spelare i semifinalen, vilket betydde att vi kunde gå ut på plan med tyglade nerver. I denna match fick vi igång ett riktigt klappklapp spel med kombinationer som satte myror i huvudet på motståndarna. Segern blev förkrossande, 29-11 visade resultatavlan efter full tid och därmed stod laget med båda benen i finalen.

Till denna match kan tilläggas att IFK Skövdes förre storspelare fanjunkare Jensen inkallades som coach för laget. Tidigare hade spelarna själva skött bytena och peppningen före matcherna. Hans lugna taktiska genomgångar har varit till stor hjälp för oss alla.

IFK Skövde - sparringpartners

Inför en final behövs alltid en speciell uppladdning. Kombinationer finslipas, taktiken diskuteras mer intensivt.

Vårt lag: Från vänster "coachen" - Hans Jensen, Christer Linusson, Peter Rohdin, Jan Törnqvist, Ake Andersson, Lennart Persson, Sven-Ake Paulander, Esbjörn Svanberg, Peter Nilsson, Mats Lindvall, Kjell Persson, Stefan Carlsson. Hukande: Lars Sjölén. Saknas på bilden: Mats Rydehäll

Massmedia visar intresse och folket på regementet har frågor på motståndare, möjligheter till vinst och mycket annat. Nu behövde laget en bra sparringpartner för att testa de inövade systemen. IFK Skövde var klara med sin serie och kunde därmed ställa upp som motståndare. Matcherna spelades på fritid och till antalet var de 2. Första matchen blev en klar vinst för T 2. 26-21 till slut vilket vi var nöjda med. Tyvärr kunde varken "Linus" eller Peter Rohdin medverka vilket resulterade i något sämre spel. Den andra matchen blev den förra ganska lik, åtminstone till en början. IFK hade ordinarie lag förutom "Linus" själv, men istället medverkade Stig Hagström från Warta i Göteborg. IFK stod som segrare efter en stundtals hård och tempofylld match. 21-25 blev resultatet denna gång, så sammanlagt vann vi de två matcherna. Roligt var att Mats Lindvall lyckades så bra denna gång. Han jäm-

te Jan Törnqvist har haft många hårda duster med motståndarna på linjen under våra matcher.

Finaldagen i Göteborg

Göta Luftvärnsregemente Lv 6 blev till slut finalmotståndarna. De hade efter en otroligt spännande semifinal mot idrottsplutonen på I 16 gått till final. 2 allsvenska spelare och resten div 2-spelare gav ju respekt inför avkast. Att det dessutom var "tvåmetersgubbar" till större delen var ju knappast något tröst för oss. Taktiken fick ändras mot ett så avancerat motstånd! Starkt försvarsspel hos motståndaren tvingade oss att satsa på vinkel- samt linjespel.

Vi lyckades mycket bra i början och ryckte åt oss en 7-4 ledning ganska snabbt. Jan Törnqvist jobbade hårt i försvar och slet som ett djur på linjen i anfall.

Signifikativt för matchen: Christer Linusson går upp för hoppsskott, som tyvärr täckes av motståndarförsvaret. Jan Törnqvist och Kjell Persson avvaktar spännt

I och med detta kunde Kjell Persson och Peter Rohdin valsa runt, retfullt enkelt på kanterna. När sedan "Linus" lyckades med ett par makalösa inspelningar och "strutar" stod hoppet högt bland åskådarna till en T 2-seger.

De fysiskt starkare motståndarna kämpade sig dock upp till pausledning med 12-11. Oturligt nog blev vår duktige målvakt Stefan Carlsson redan i första minuten skadad. Sprucken läpp och huvudvärk på grund av hårt skott i ansiktet vid kontring resulterade onekligen i rädsla hos vår gode Stefan.

Lennart Persson bytte en bit in på andra halvlek med Stefan och skötte sig klart godkänt.

Lv 6:s tyngd i anfallen var klart avgörande i slutskedet av matchen och slutresultatet blev till slut 26-19. En andra plats i ett Milomästerskap är inte dåligt det heller, men seger hade naturligtvis smällt högre en sådan här dag.

Vi föll med flaggan i topp och gjorde vad vi kunde mot ett bättre och konstruktivt spelande lag.

Befälsutbildning eller semester

av Fanjunkare Rune Emanuelsson

Plock från tio 5-dagarsorienteringar

Hur stort militärt värde har egentligen gott orienteringskunnande? Tyvärr alldeles för lite, sett från mångas synpunkt. Egentligen vet man det inte, men att det har ett visst värde kan man förstå när chefen för armén bestämt att allt befäl skall genomföra vissa prov i orientering under året. Å andra sidan har han också sagt att deltagande i 5-dagarsorienteringen inte har samma värde ur militär synpunkt som ex ett deltagande i Vasaloppet. Här finns det plats för tyckande, och nog tycker man. Trots denna kluvenhet i toppen måste man nog säga att för T 2:s del har det varit ett visst värde med deltagande i 5-dagarsorienteringarna. Här har många skaffat sig rutin, som sedan har kommit till användning vid bl a milo- och armémästerskap för att inte tala om den nytta deltagarna har av ett gott orienteringskunnande i sin dagliga tjänst.

Det var emellertid inte detta som

denna artikel skulle handla om, utan mer om det som sig förekommit haver under de år 5-dagarsorienteringarna funnits och vad som kan möta debutanten.

Tävling i jätteformat

Sommaren 1978 blir ett stort orienteringsår, sett med skaraborgska turistögon. Då kommer nämligen länet att invaderas av omkring 15000 orienterare, som givetvis i första hand kommer att ägna sig åt orientering. Några orienteringsklubbar har nämligen åtagit sig att arrangera årets 5-dagarsorientering. Mellan löpen kommer med all säkerhet dessa orienterare att ägna våra vackra nejder all den uppmärksamhet de är värda. Skaraborg och i all synnerhet Axvall kommer i mitten av juli att stå i centrum för allt orienteringsintresse. Tävlingen arrangeras nu för 14. gången och frågan har diskuterats om det skall bli fortsättning. I höstas bestämdes emellertid att Närke skall arrangera 1979 års tävling.

Det var 1965 det började någonstans i gränstrakterna mellan Skåne och Blekinge med omkring 200 startande. Sedan har antalet deltagare bara ökat år från år för att i dagens läge ligga mellan 10-15000. Hittills största tävlingen gick i Värmland 1976 med drygt 16000 anmälda. Årets arrangörer har satt tak vid 15000 anmälda.

Vad är det då som gjort att denna tävlingsform blivit så enormt populär?

Egentligen är det väl ingen som kan svara direkt på detta, men det troliga är att här förekommer en massa faktorer som sammantaget gör denna tävlingsform populär. Bl a en önskan från orienterare att under gemytliga former bedriva en aktiv semester, att få tävla mot konkurrenter från andra landsändar,

att få semestra på ett annorlunda sätt och att få uppleva en bygd, som kanske normalt inte är någon semesterbygd. Hur som helst, en annorlunda semester är det, och en rolig sådan, säger en som varit med i nio år.

Att lära sig umgås och ta hänsyn

En 5-dagarsorientering går egentligen inte att beskriva. Den måste upplevas. Ändå vill jag försöka ge en bild av hur deltagaren upplever sin roll.

Förberedelserna hemma och resan till tävlingsområdet hoppar jag över eftersom de är av mindre värde för läsaren.

Det första man träffar på när man kommer fram är det centrala lägret, den s k c-orten. Oftast ett jättestort fält eller en gammal exercished. På c-orten kommer det snart att finnas omkring 5000 mer eller mindre provisoriska boningar i form av tält eller husvagnar. Beräknar man sedan att varje boning hyser i medeltal tre personer så förstår man att det ställs stora krav på både det ena och det andra. Inte minst på det hygieniska i form av latrinburkar samt tvätt- och diskanordningar. Inom parentes sagt har ännu ingen arrangör lyckats klara av den frågan till 100 %. Om det är av den anledningen dagens tävlande uppfattar detta med att stå i kö för att få göra dagens behov, som att "så ska det vara", må vara osagt, för i denna kö hör man ytterst sällan något klagande, bara ett och annat stönande, som kan häröra sig från dålig kontroll över tarmen. Nu måste man ändå tillstå att det är en viss tjusning med att stå i dylik kö, för att här gör man bekantskaper som i regel sitter i längre än över sommaren. Andra "tjusningar" med c-orten är att man vid ex dåligt väder får hjälpa sin granne med antingen in- eller uttagning av bilen och som tack för hjälpen i bästa fall få en kopp kaffe och en vän för livet. Den stora fördelen med c-orten är att de som bott på den en eller flera gånger har lärt sig

vad kösamhället är och därför aldrig klagar när de hamnar i en mer eller mindre normal kö som ex i en viss butik dagarna före Jul. Det bör kanske poängteras att med detta är det inte sagt att vi T 2:are, som deltar i 5-dagarsorienteringar, ställer oss i en dylik kö.

Trafiken stort problem

Det verkligt stora problemet vid 5-dagarsorienteringarna har varit trafiken. Jag skriver har varit. Till glädje för oss alla som deltar har både polis och arrangörer lärt sig hur man ska handskas med stora trafikmassor utan att behöva ta till ett trafikkompani. För 5-6 år sedan var det inte ovanligt att man kunde få sitta både en och två timmar i bilkö när man skulle ta sig till start. Detta händer, gudskelov, inte i dag. Peppar, peppar, ta i trä. Som ex på detta köande kan nämnas att när tävlingen gick i Sörmland för några år sedan fick Thure Åberg - numera kapten vid regementet - för att hinna i tid till start kliva ur bilkön 8 km före samlingsplatsen och därifrån springande bege sig till start. Han sprang nämligen fortare än bilkön förflyttade sig. Som tur var hade han sin körkunniga hustru med sig. Enligt egen utsago hade nu detta intermezzo ingen inverkan på dagsresultatet. Att det sedan händer episoder och fadäser i en bilkö är ofrånkomligt. En sådan hände mig själv bl a i Värmland, där jag hade det otvivelaktiga nöjet att möta en blekingebo, som verkligen studerade Nils Ferlins hembygder så noga att han inte märkte att ett sammanträffande kylare mot kylare var ofrånkomligt. Det hela slutade med, förutom en trasig grill och obrukbara blinkers, en utebliven lunch och två timmars bultande på en bucklig skärm. Men detta var ett missöde, som aldrig kom till polisens kännedom för i så fall hade aldrig polismakten kommit med det påståendet att 5-dagarsorienterarna kör bra men fort. Ett påstående som sedan uppfyllts till 100 % vid 77 års tävlingar på Gotland.

Gamla T 2:are träffar man alltid på 5-dagarsorienteringarna. Här Gösta Strand med Gotlandsfödda hustrun, Sonja

Tragedi och komedi

Själva tävlingen är egentligen bara en detalj i hela arrangemanget om man ser till tidsfaktorn. Det är ytterst sällan som själva tävlingstiden sträcker sig över en timma. Tiden som man fördriver på tävlingsplatsen går i stället åt till att vänta och ta sig till och från platsen. Men det måste framhållas att vissa är så förtjusta i orientering att de ibland håller till i skogen både en och två timmar.

Under den tid man är i skogen kan det utspelas både tragiska och lustiga händelser. Det mest tragiska som kan hända en tävlande är just det som hände vår lille, men ändå store, Rolf Lundberg i Skåne 1974. Väl förberedd och tänd till tusen hade han lovat alla som ville höra på att i år skulle hans mer rutinerade kamrater få smörj. Men vad hände?

Jo, inledningsetappens första kontroll, belägen 250 m från start glömde han helt enkelt bort i sin iver att slå oss andra. Det var först vid det obligatoriska efter-snacket under den västtyska flaggan som han överbevisades om att han inte besökt nämnda kontroll.

Att denna överbevisning var både lång och häftig är kanske onödig att påpeka för den som känner Rolf Lundberg. Men vilken tablå det blev. Innerst inne var han inte övertygad om sitt misstag. Det var först dagen efter då resultatlistan för etappen presenterades som han blev helt övertygad. Visserligen fick han springa ytterligare tre etapper, men när det var dags för den avslutande fick han ej vara med i tävlingen.

Tala om tragedi.

Ett för både honom och oss andra tragiskt fall av övermod. Till lärdom kan man tänka på att i orientering gäller det att inte ha laddat med allt för torrt krut. Som kontrast till nämnda tragedi kan man inte undvika att berätta en händelse som gränsar till det otillåtna i denna skrift. Huvudfigurer är Thure Åberg och en dam (namnet okänt) tävlande i elitklassen. Till saken hör att samtliga elitlöpare - även damer - bär nummerlappar och måste betraktas som mycket goda orienterare. En vilsegången "elitorientererska" träffar Thure ute i skogen och frågar lite försynt var hon befinner sig. Thure - som hitintills tydligen gått bra - svarar lite irriterat: "Det ska väl Du veta som fått ett nummer". "Det var inte i går det" replikerade hon snabbt och försvann. Hon förstod väl att här fanns det ingen hjälp att få.

Militära kunskaper en fördel

Efter vad som här ovan sagts förstår säkert alla de som inte deltagit i någon 5-dagarsorientering att många gånger ställs man inför oförutsedda händelser, som i regel måste lösas s a s på stubinen. Med hjälp av militär strategi och ett lugnt handlande har ännu inte det tillfälle kommit då en T 2:are stått hjälplös. Som ex på detta kan nämnas det tillfälle i Sörmland då ett skyfall dränkte tävlingens parkeringsplats, vilket i sin tur gjorde att i stort sett alla bilar blev stående i leran och var tvungna att få hjälp för att komma ifrån leråkern.

Men ur T 2-gänget - 4 man starkt - organiserades en rekognoseringspatrull med uppgift att finna en kringgångsväg. Resultatet kom snabbt och beslutet blev: Omfattning vänster med pådrivning över ett grundt dike och så fram på den ordinarie marschvägen.

Att dagen sedan slutade med en omgruppering på grund av brist på småbåtar är en helt annan historia.

Dalles värsta

Folke Viktorsson hade just "aktiverats" under kriget och tronade som chef för skolkompaniet.

Det var inte så lätt som det låter, ity att hans subalterner hette Svante Fischer, Lennart Belfrage och Carl-Erik Engström. En dag stegade Svante in till Viktorsson och lät undslippa sig: - Synd att man inte kan få tag på en mingris, nu när utbildningen går in i det tillämpade skedet.

Viktorsson tittade osäkert. Minhundar hade han hört talas om, men vad i herrans namn använde man mingrisar till? Nå, det fick väl ge sig.

Efter några dar tyckte Carl-Erik att bristen på mingrisar i övningsmaterieförrådet var pinsam på gränsen till skandal. Viktorsson sa inget, men undrade i sitt sinne.

När Lennart strax efteråt förklarade sig icke vilja ta ansvaret för utbildningen i mintjänst, därest icke erforderligt antal mingrisar ställdes till hans förfogande, ansåg Viktorsson tiden vara mogen att skrida till handling. Upp i kanslihuset för audiens hos utbildningsofficeren, överstelöjtnant Sten Beckman. Viktorsson utvecklade sin talan angående mingrisars förträfflighet i största allmänhet och nödvändigheten där-

av för skolkompaniets del i synnerhet.

Beckman åhörde föredragningen med ett leende så sarkastiskt, att endast den som upplevt det kan göra sig en föreställning därom. Och tog till orda med sin lenaste röst:

- Hälsa dina lymlar till subalterner att man ska inte skoja med äldre kamrater.

Och inte med grisar heller för den delen!

(Redaktörens anm

Att historieberättaren, Gösta Danell, själv tjänstgjorde som subaltern på skolkomp gjorde det minsann inte lättare för Folke Viktorsson).

KASSÖREN VÄDJAR

BETALA IN AVGIFTEN SA SNART SOM MÖJLIGT.

ÄVEN STÄNDIGA MEDLEMMAR FAR INBETALNINGSKORT.

T Ä N K M E D H J Ä R T A T !

ANMÄL ADRESSFÖRÄNDRING!

Ordinarie årsmöte

KOMMER I AR ATT AVHALLAS DEN 28/10 PÅ REGEMENTET. PROGRAM FÖR REGEMENTETS DAG, SOM GAR AV STAPELN SAMMA DAG, MEDFÖLJER KALLELSE TILL ARSMÖTET.

SEKRETERAREN

Försvarets Planerings- och Ekonomisystem (FPE)

av kapten Håkan Nyström

Artikelförfattaren

Riksdagen beslöt 1970 att införa ett nytt ledningssystem för försvarets verksamhet i fred. Själva införandet skulle ske i tre steg. Det första gällde försök och förberedelser. Det andra innebar att de nya metoderna skulle börja tillämpas 1972. I ett tredje steg skulle man förbättra metoderna så att systemet skulle fungera som tänkt mot slutet av 70-talet.

Huvudsyftet med det nya systemet är att få bättre överensstämmelse mellan mål och resurser.

Hur ser då systemet ut?

- Jo, något förenklat kan man beskriva det så, att myndigheterna i försvaret träffar avtal om att leverera tjänster till varandra mot betalning. En sådan tjänst kan t ex omfatta grundutbildning av ett antal värnpliktiga som skall ingå i ett krigsförband. När beställaren har prövat beräkningarna får de levererande myndigheterna i uppgift att utföra tjänsterna och får också de resurser som behövs. Men man ger inte myndigheterna fullständig frihet att välja resurser. Det gäller främst i fråga om personal. Här måste restriktioner finnas. Det bestäms i vissa fall centralt hur många fast anställda personer som får finnas.

Genom decentraliseringen och målstyrningen får de anställda

på alla nivåer större möjligheter att delta i planeringen, vilket bör göra arbetet intressantare och öka förutsättningarna för ett bra resultat.

Min erfarenhet av FPE-systemet är, att tankarna och teorierna i systemet är riktiga, men att man inte har fått ut informationen om det på rätt sätt till den lokala myndigheten och dess anställda. Denna brist skapar ibland onödig irritation.

De senaste två åren har man inom armén varit tvungen att radikalt minska utgifterna, eftersom man inte från statsmakterna fått tillräcklig kompensation för de stora kostnadsökningarna (främst inom lönesektorn). Detta har fått till följd att reduktioner av resurserna har gjorts såväl omedelbart före som under genomförandeåren. Man har dock i huvudsak haft bibehållna mål, men ändå tvingats till omfattande ambitionssänkningar. För T 2:s del har förbandsövningsdygn-, övertids- och körmilsuttag minskats med 20-25 %.

I denna situation blir FPE:s ideologi överspelad, eftersom man tvingas tillgripa en form av ramstyrning i stället för målstyrning.

Man måste dock konstatera, att det är nyttigt att bli satt under ekonomisk press, ty idéer till "billiga lösningar" eller "verkliga rationaliseringar" framläggs allt oftare.

Efter detta ideologiska resonemang vill jag redovisa hur FPE-systemet i verkligheten fungerar på T 2. Jag gör det i form av att redovisa det arbete som skett inför budgetåret 1978/79.

Vi har sedan två år tillbaka en dataterminal som är ansluten till IBM:s dator i Stockholm, vilken

vi använder då vi budgeterar. Den-
na dator är "laddad" med intern-
priser. Detta pris är knutet till
och skall täcka utgifterna för en
viss resurs (t ex en mils körning
med personbil - 5:00 kr eller må-

nadskostnaden för ett fast anställt
befäl - 7.168:00 kr).

Vi behöver då endast datera in an-
talet körmil eller månader, så gör
datorn alla uträkningar.

Budgetering är således planering!

- 1977 okt 1) Sekundäruppdrag
Arméorder med de uppgifter som T 2 skall planera slut-
ligt för 1978/79. MB ekonomisk ram för 78/79.
- nov-
dec 2) Planering
Planeringen av verksamheten 1978/79 med arméordern och
egna erfarenheter som grund.
- 1978 jan 3) Budgetering
C Plan jämte ansvarsområdescheferna (stabsch, C Pers,
C Utbsekt, C GU-bat, C Fastigh och C RU) och fackliga
representanter omsätter planeringen med datorns hjälp
till en slutlig budget.
- febr 4) Resursbehovsanmälan
Budgeten anmäls (medel äskas) via dator till MB V.
- 5) Budgetdialog
Resonemang om resursbehovet - på milostaben.
- 6) Reviderade ramar från MB
- mars-
juni 7) T 2 förslag till slutliga sekundäruppdrag
Insänder sina slutliga förslag till uppgifter och re-
surser till MB.
- 8) Slutliga sekundäruppdrag
MB fastställer T 2 uppgifter och resurser för 78/79.
- 9) Uppläggning av kontoplan
Den kontoplan som skall gälla under det kommande bud-
getåret läggs upp och insänds via MB till FCF där den
skall dateras in i konteringssystemets dator.
- 1978 juli 10) Budgetårsskifte
Här börjar budgetåret 78/79. Alla gamla transaktioner
slutförs.
- 1978 aug-
1979 juni 11- Rapporttillfällen
13) Vid dessa tillfällen rapporteras till MB hur läget är
på den ekonomiska sidan. Här tas också upp eventuella
ändringar av uppgifter och justering av resursbehovet.
- 1979 juli 14) Budgetårsskifte
- aug-
dec 15) Kvalitativ årsredovisning
Bedömning av de utbildade enheterna avseende krigsan-
vändbarhet m m insänds via MB till CA.
- 16) Ekonomisk årsredovisning
"Bokslut" för budgetåret 1978/79 insänds.
Under genomförandeåret sker en månadsvis kostnadsupp-
följning med hjälp av de kostnadslistor som FCF utsän-
der. Eftersläpningen är dock en till två månader.

KOMPANIOFFICERSKURSEN 1976 - 77

av fänrik Lennart Elgström

Artikelförfattaren

I mitten av oktober 1976 ryckte jag - som ende T 2:are - in till kompaniofficerskursen. De första dagarna gick vi runt och kvitterade ut massor av reglementen och viss annan materiel. Gåendet tog dock snabbt slut. Vår allra första övning var nämligen "exercis 4, marsch anträdande och upphörande" - och inte som trupp-utbildningsuppgift utan för att lära oss serjeanter gå i takt. En god start på kursen!

De första månaderna ägnades nästan helt åt teori, taktik och teknik. Vi stiftade bekantskap med "Skjutlära för armén", och väckte till liv en sedan konfirmationstiden inslumrad "utan-tillrabblingsförmåga". Men i stället för psalmverser lät det nu "belastningärprojektilensvikt-genomdegsgenomskärningsytaeller Pgenomc²gängerxpigenomfyra". Eftersom boken inte ens var skriven med rim glömdes 90 % efter några veckor. Något man också sent kommer att glömma från hösten är planskrivningen. Jag åstadkom ett alster på 50 (!) sidor handlande om plutons försvar. Efter vederbörlig granskning förpassades den snarast till Uppsala kommunala soptipp.

Före Jul hann vi också med en "truppslagsvecka" på T 3, som gjorde ett gott intryck. Framåtanda, god stämning och en kort men intensiv och lärorik kompaniövning.

Efter Jul fortsatte taktiken. Efter skyttebataljon avverkades skyttebataljons och pansarbataljons anfall därtill parallellt underhållstaktik. Ganska omfattande och mycket nyttigt ur militär allmänbildningssynpunkt.

I februari gästade vi T 2 under tre veckor. Förutom den myckna snön chockades mina kamrater av 6. kompaniet. Jag lämnar raskt detta sorgliga kapitel och skyndar till vinterutbildningen i Hemavan. Ett skönt avbrott i utbildningen. Den avslutande fjällmarschen var som vanligt en pina för de sämsta skidåkarna. En del var så trötta att de inte orkade hjälpa till med det mödosamma inhackandet i den första snödrivan, som med tanke på hårdhetsgraden närmast liknade ett isberg.

I april följde så en stridsskjutningsvecka i Villingsberg. Jag kände mig precis som "väre" igen - "med språng! framåt!!!" Därtill vettiga övningar och strålände väder. Rena semestern.

I april och juni besökte vi T 1 och dess 9. lpuhkomp. Vi var där en månad sammanlagt och kompaniet var en angenäm överraskning. Trevliga och välutbildade soldater. God ordning. Där åkte jag på en av mina värsta övningar hitintills: "formell och tillämpad felsökning el- och bränslesystem L 80". När det stod klart för mig att L 80 var en lastbil fick jag nästan panik. Men som kompaniofficer är ju ingen trupputbildningsuppgift omöjlig... med Soldi Motor och Stig Jonssons bistånd lyckades jag någorlunda lösa uppgiften. Dessutom hade vi hand om ksp-utbildningen på 9. komp. Vi prövade då "gruppriktad utbildning" - med gott resultat. Vi var lyckligt lottade på trängavdelningen, eftersom vår chef gav oss fria händer att genomföra övningar. Så var ej fallet bland alla truppslag.

Juli var semestermånad. Augusti innehöll bl a "fria kriget" - en hel vecka, men turligt

nog var det vackert väder och korta förflyttningar. 10 % föll dock ifrån under övningen, mest på grund av rygg- och knäbesvär, vilket väl ytterligare poängterar vikten av styrketräning inte minst för våra ofta rygg- och knäsvaga soldater, som utan tillräcklig styrka otvivelaktigt kommer att falla som käglor vid svåra påfrestningar. Jag ansluter mig helt till sergeant T Hildings - Mr Värsås 1977 - förslag om styrketräningshall på regementet.

26/8 - uttryckning - efterlängtat! Sammanfattningsvis tycker jag kursens inledande del var rena pinan på grund av alltför mycket teori. Efterhand som variationen och de praktiska övningarna ökade flöt det bättre. Kursledningen var - med T 2-mått mätt - formell och strikt, men rejäl och rättvis. En viss svårighet att få toppkrafter till AKS som lärare kunde tyvärr märkas. En mycket god stämning och sammanhållning inom kursen hjälpte oss dock genom alla förtretligheter.

V Ä R T F Ö R S V A R

BLANKETT FÖR ANSÖKAN OM

MEDLEMSKAP I ALLMÄNNA

FÖRSVARSFÖRENINGEN BIFOGAS

DETTA NUMMER AV

"GÖTATRÄNGAREN"

PRENEMURERA PÅ "VÄRT

FÖRSVAR"

DU ÄR VÄL INTRESSERAD AV

ATT STÖDJA SVENSKT FÖRSVAR

RED

Dalles värsta

Nyutnämnde fänriken Karl Henning alias Kalle Grävling upplever första söndagen i sin nya garnison. Medan hans officerskamrater rekognoserar för kvällens fröjder, knallar Karl iväg till Södra fältet, där ett embryo till golfbana är beläget. Karl är givetvis reglementsensligt utrustad i keps, knickerbockers och ett passande sortiment klubbor. Vid en green försöker en äldre gentleman en enkel halvmetersputt, men bommar!

Karl chevalereskt:

- Hehe, det gick visst inte så bra det där, hehe! Inte så lätt som man tror det här! Jag kanske får föreställa mig: fänrik Henning, Göta trängkår!

- General Malmberg, militärområdesbefälhavaren!

Dalles värsta

Bertil Nilsson, konditormästare i Göteborg och legendarisk stöttepelare i kamratföreningens göteborgsfilial, har kallat till styrelsemöte i sitt hem. Dalle är nedsänd från Skövde som "sambandsofficer".

Efter övliga föreningsangelägenheter slås dörrarna upp till matsalen där Bertils maka frestar med ett förnämligt smörgåsbord, varå ingenting saknas.

Inte ens en liter rödsprit mitt på bordet. Snapsarna hålls upp och Dalle tänker att det här är kanske det senaste i Göteborgs hantverkarsocieté, men törs dom, så törs väl jag. Helan går!

Sjung hopp fellerallan lej!

Naturligtvis är det inte rödsprit utan kronbrännvin, färgat med karamellfärg till rätta nyansen och försedd med autentisk etikett. Practical joke eller handgriplig test av modet hos en ny generation officerare?

GS2 Danmarksresa 1977

Glada GS 2-elever framför en Magirus-Deutz

Måndag 10-03

En grå oktobermorgon stod tretton förväntansfulla GS 2:are med befäl och väntade på bussen med vilken vi skulle anträda resan till Danmark. Vi åkte till Göteborg och var framme där kl 1000.

Resan över till Danmark gick bra och väl framme i Fredrikshamn möttes vi av befäl från Jyske Trainregemente. Framkomna till Ålborg inkvarterades vi och därefter var det välkomstkaffe på sergeantmässen samt genomgång av programmet. På kvällen var det fri aktivitet och de flesta av oss åkte in till Ålborg.

Tisdag 10-04

På morgonen var det genomgång av organisationen på ett "försyningskompani" (ammunition, transport, drivmedel, intendentur). Därefter transporterades vi ut i terrängen och tittade på en omlastningsplats och fick även pröva på att lasta med kran. Vi provkörde även deras motsvarighet till vår "939", en Magirus-Deutz.

Onsdag 10-05

Förmiddagen upptogs vi av organi-

sationen av och besök på ett sanitetskompani (sjukvårdskompani). Vi fick där se en förbandsplats. På eftermiddagen besökte vi Ålborgs flygstation där vi fick se en "Starfighter".

Torsdag 10-06

Dagen tillbringade vi på en buss som tog oss runt på Nord-Jylland. Bl a besökte vi Lökken. Väl hemkomna deltog vi i en skyttetävling som fövanns av furir Sandquist. Tvåa blev furir J Karlsson. Först på tredje plats kom löjtnant Floberg.

Fredag 10-07

På förmiddagen gjorde vi en sightseeing-resa i Ålborg och fick även tid till en stunds shopping. På regementet åt vi sedan en avskedsmiddag varpå resan åter till Sverige påbörjades. I Göteborg mötte buss från 11. kompaniet med Peter Karlsson som förare. Vi tycker att Danmarksprogrammet var mycket givande och hoppas att kommande GS 2-skolor skall få chansen att komma och se en annan typ av förband.

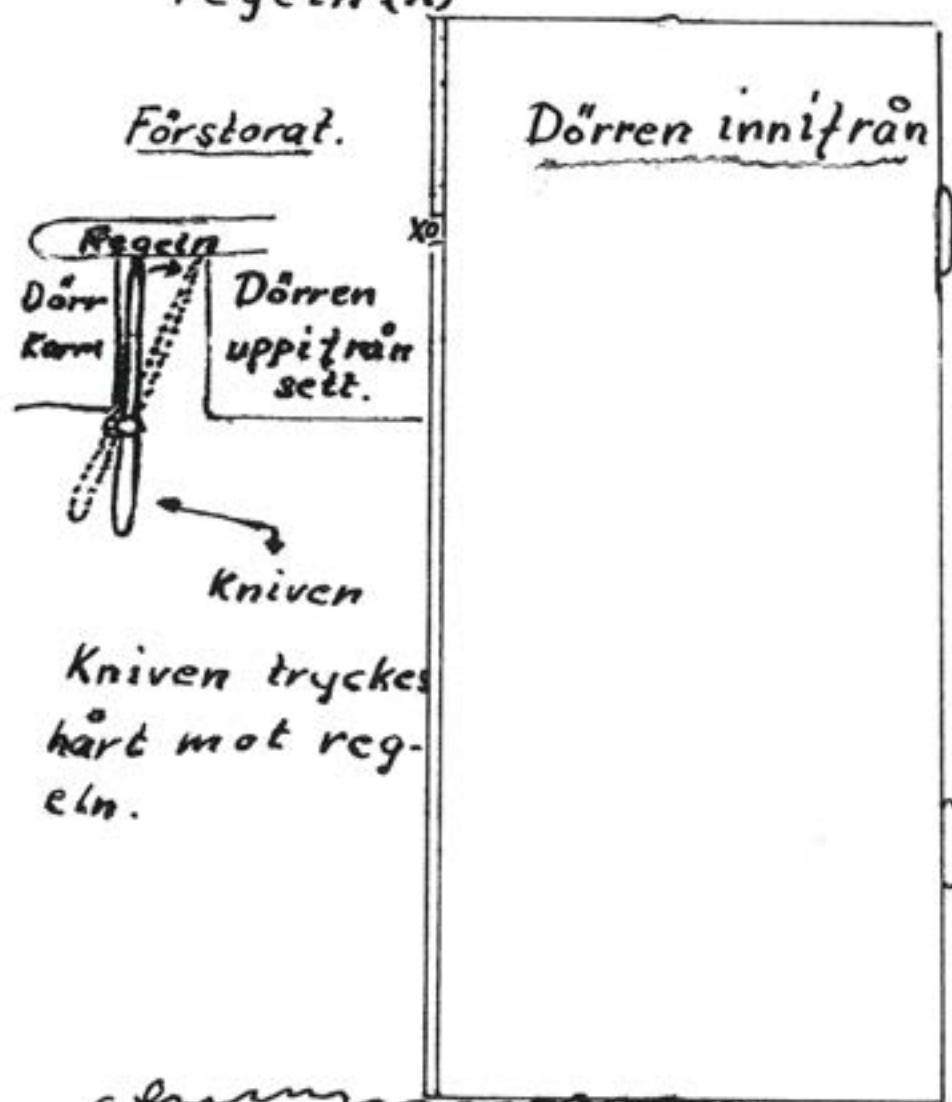
*Johan Lindvall
Överfurir*

"BUREN" BLEV MIG FÖR TRÅNG

(En arrestant avslöjar)

Dörrens öppnande

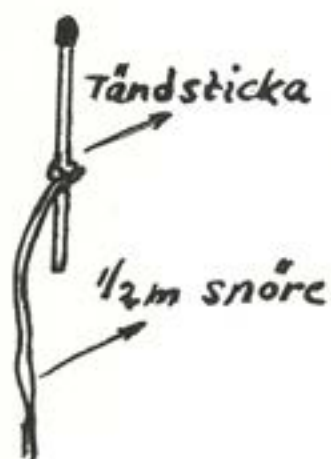
Med hjälp av denna bordskniv kan man, genom att först trycka hårt på dörren, och samtidigt med kniven peta eller förflytta regeln (x)

Detta är praktiserat
många gånger och be-
funnits vara effektivt.
Samma sak med stängningen

Vänd!

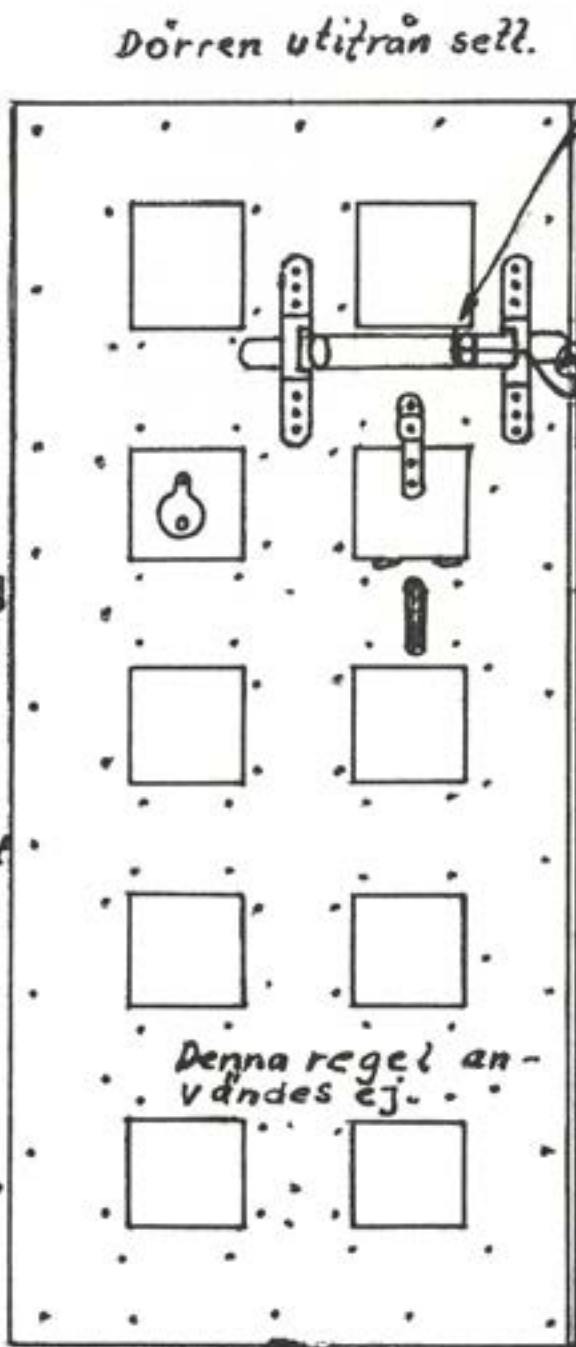
Dörrens stängande innifrån!

Beskrivning

Tryck igen dörren hårt, drag i snöret så att regeln går in, drag därefter så hårt att tändstickan går av och snöret kan dragas in.

Dörren utifrån sett.

Tändstickan

sättes tvärs över hålet med snöret i hålets centrum.

Snöret drages snett nedåt, så att det inte skärs av utav regeln (x)

Låt snöret löpa genom båda hålen på regeln som är avsedda för ett hänglås.

Denna regel användes ej.

Årsmötet 1977

avhölls lördagen den 29/10 i samband med Regementets dag. 32 medlemmar hade hörsammat kallelsen. Översten m m Gunnar Wikland omvaldes som ordförande för ett år. Styrelsen (de ledamöter som var i tur att avgå omvaldes samtliga) har nu följande utseende:

Ordförande:
Översten m m Gunnar Wikland
Vice ordförande:
Rektor Gunnar Fridén
Sekreterare:
Kapten Bengt Öman
Kassör:
Kapten Bengt Öman
Klubbmästare:
Fanjunkare Lennart Ehrling
Övriga ledamöter:
Överstelöjtnant Gunnar R Nilsson
Kapten Arne Molin
Direktör Anders Rapp
Leg. optiker Folke Ahlström
Butikschef J-E Janson
Krim.kommis S-E Niklasson
Direktör S-B Nävarp

Göteborgsföreningen

Vid årsmötet 1978-04-03 valdes följande styrelse m m:

Ordförande:
S-E Niklasson
Vice ordförande:
W Stockelid
Sekreterare:
G Åkesson
Kassör:
B Bauhn
Ledamöter:
A Redén
R Wingård
Suppleanter:
A Johansson
R Liljeroth
Klubbmästare:
S Kjellstrand
L Wallander
N Wallin
Revisorer:
G Schoultz
K Wingård
Fanbärare:
L Wallander
T Persson

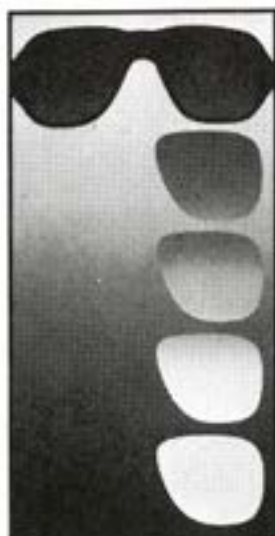
Glasögon som
rättar sig efter
dagsljuset

UMBRAMATIC

Finns hos din optiker

ZEISS

West Germany

Stor sortering
av
**Moderna
glasögonbågar
Kikare
Barometrar
Skytteglasögon**

**KONTAKT-
LINSER
tillpassas**

AHLSTRÖMS

Optik AB

RÅDHUSGATAN 1
SKÖVDE

(Mitt emot Domus)

FOLKE AHLSTRÖM · Leg. optiker SOR

HANS AHLSTRÖM · Leg. optiker SOR

Tidsbeställ pr telefon 0500/155 00 – så slipper Ni vänta.

VOLVO SATSAR PÅ UTBILDNING

I vår företagsskola finns 3-åriga linjer lämpliga för pojkar och flickor i 16-17 års ålder, som vill satsa på en yrkesutbildning inom verkstadsindustrin.

Successivt stigande lön under utbildningstiden.

Ansökningen skall inlämnas snarast. Höstterminen börjar i slutet av augusti 1978.

Broschyr med anmälningssblankett kan erhållas från vårt anställningskontor eller vår företagsskola.

Företagsskolan

AB VOLVO Skövdeverken

541 01 Skövde · Tel. 0500/660 00

NÄR DET GÄLLER
HÅRETS VÅRD

vänd Eder med förtroende till

Ekman's

HERR- och DAMFRISERING

Mariestadvägen 17 (mitt emot Götasalen)

Telefon 157 65 - SKÖVDE

FÄRDIGBLANDAD BETONG

levereras av

Z-BETONG AB

A. Zachrisson

Telefon Skövde 333 00

BETONGSTATION 1:

Skövde tel. 0500/167 85

Falköping tel. 0515/101 10

Tibro tel. 0504/220 02

Schönborg & Söner

BENGT SCHÖNBORG

Rådmanngatan 24 · SKÖVDE

Telefon 103 52, 805 88

Utför:

BYGGNADSPÅTSLAGERI

TAKMÅLNINGAR

GROVPLÅTSLAGERI

SMIDES- och SVETSNINGSPÅRBEITEN

Telefon 130 76 Bengt Schönborgs bostad

RÄTT ADRESS

för

HERRARNAS

KLÄDKÖP

Torggatan 11 (vid Sandtorget)

Tel.
155 52

Tel.
112 25

— KVALITETSKLÄDER TILL LÄGRE PRIS

Hagstens Järnhandel AB

SKÖVDE

Telefon 165 15

Säljer:

SPORT- och HUSHÅLLSARTIKLAR

JÄRN - MASKINER - REDSKAP

CYKLAR

**SE DIG FÖR INNAN DU
KÖPER SPORTPRYLAR.**

Titta på dörren till sportaffären.
Ser du Intersport-märket på rutan är du på rätt väg.
För i Intersport-butiken möter du
specialister på sport.

När du handlar hos oss kan du välja bland
många bra varor till vettiga priser —
vår butik tillhör Europas största kedja av sportaffärer
som gör gemensamma, centrala inköp.

Och som sagt:
du handlar av specialister som tar hand om dig
och hjälper dig tillräta.

Och det är väl bättre än att klara sig på
egen hand?

Intersport-butiken

0500/810 00 Din specialbutik för sport. 0500/101 52

KVALIFICERADE YTSKYDD — ERFAREN PERSONAL — FULLGOTT RESULTAT

**SV
TEX-COTE
FASAD**

ger tät torr vägg — sänkta värmekostnader
tål ultraviolett ljus och sur luft
ger underhållsekonomi på sikt

ett komplett system för underhåll av papp-,
plåt- och eternittak.

ger skarvfritt tak med täta anslutningar
som inte rinner och inte krackelerar

Resistent

för tätning av balkonger, tvättstugor
för behandling av bassänger, vattentorn

Grafo Therm

för kondensskydd i droppande tak,
bl. a. oisolerade garage och förråd

Under försommaren 1978 gör vi bl. a. följande arbeten på fasader och tak:

Skövde: Edvin Jönsson, Sandtorget
Skara: Klostergatan 7
Tidaholm: "Stallet", Helliden
Götene: Föreningsbanken
Falköping: Föreningsbanken
Mariestad: Stadshotellet

Kumla: Rinaldo & Johansson
Laxå: Biblioteket
Sköllersta: Lithells
Linköping: Forsby säteri
Åtvidaberg: Forsaströms Kraft AB
Vimmerby: Astrid Lindgren-skolan
Mariannelund: Brorssons
Baptistförsamlingen
Huskvarna: Rosenborgsgatan 22

Tala med Roland Andersson eller Sune Sivander: 0500-116 59, 839 79 · Tony Tell, 019-657 12 ·
Herbert Eklöf, 013-11 21 78 · Peter Svanborg, 011-12 17 92 · Lars Henning Larsson, 0498-207 78 ·
Pertti Karmaa, 0382-103 46 · Bertil Ankarstrand, 036-645 58 · Gunnar Ödman, 033-10 23 50.